

Malliohje henkilöstölle

Toiminta vaaratiedotetilanteessa – miehittämätön ilma-alus (lennokki)

Tämä ohje on tarkoitettu malliohjeeksi. Kunta vastaa tekemistään ohjeistuksista ja päätöksistä.

1. Yleistä

Miehittämättömän ilma-aluksen loukatessa Suomen ilmatilaan voidaan kansalaisille antaa ohjeita ja määräyksiä. Kyseessä on vakava normaaliolojen häiriötilanne, jossa viranomaiset (poliisi, puolustusvoimat, rajavartiolaitos) johtavat tilannetta.

Pelastuslaitos ja sosiaali- ja terveydenhuolto varautuvat mahdollisiin vahinkoihin.

Tilanteesta voidaan antaa vaaratiedote, jossa **kehotetaan** hakeutumaan sisätiloihin. Pelastusviranomaiset voivat tiedottaa tai varoittaa ihmisiä viranomaistiedotteella,

vaaratiedotteella tai väestöhälyttimien kautta vaaratiedotteen rinnakkain annettavalla yleisellä vaaramerkillä.

Turvallisuussyistä liikkumista on tällöin rajoitettava. Mikäli viranomainen määrää pysymään sisällä, ulkona liikkuminen on kiellettyä määräyksen voimassaolon aikana, ellei poikkeuksista ole erikseen ilmoitettu.

Vaaratiedote on voimassa mahdollisimman lyhyen aikaa, jotta siitä aiheutuvat haitat yhteiskunnalle pysyvät mahdollisimman pieninä.

Jos maasta löytyy mahdollinen lennokki tai sen osia, toimi samoin kuin löytäisit mahdollisen räjähteen. Älä mene lähelle tai koske drooniin. Ilmoita asiasta hätäkeskukseen.

2. Toiminnan peruseriaatteet

Kaupungin toiminta jatkuu mahdollisimman normaalisti, kuitenkin turvallisuus huomioiden:

- Tutustu annettuun vaaratiedotteeseen ja noudata ohjeita
- Välttämättömät palvelut turvataan (esimerkiksi varhaiskasvatus, kriittiset tukipalvelut)
- Toimintaa voidaan **supistaa ja priorisoida** tilanteen mukaan
- Henkilöstön ja asiakkaiden turvallisuus on ensisijainen

3. Henkilöstön toiminta

Sisätiloihin hakeutuminen

- Siirry työpaikan sisätiloihin ja pysy siellä tilanteen ajan
- Vältä turhaa liikkumista ulkona
- Älä jää ikkunoiden läheisyyteen

Työhön saapuminen

- Jos olet jo työpaikalla, jatka työtehtäviä ohjeiden mukaisesti
- Jos olet matkalla, arvioi turvallisuus ja vältä liikkumista tarpeettomasti
- Jos et pääse työpaikalle, ilmoita esihenkilölle ja toimi annettujen ohjeiden mukaisesti

Etätyö

- Hyödynnä etätyötä, mikäli tehtävä sen mahdollistaa

4. Suojautuminen

Sisätiloissa

- Pysy sisätiloissa, poissa ikkunoiden ja ovien läheisyydestä
- Sisätiloissa on hyvä oleskella rakennuksen keskiosissa huoneessa, jossa on vahvat seinät

Kulkuneuvossa

- Poistu kulkuneuvosta ja hakeudu sisätiloihin
- Kulkuvälineen kuljettaja vastaa siitä, ettei pysäköity kulkuvälinehaittaa hälytysajoneuvoja

Jos et pääse sisätiloihin

- Etsi mahdollisimman suojainen paikka, jossa olet seinien tai muiden esteiden suojaama
- Jos olet maastossa ja havaitset droonin, suojaudu mahdollisuuksien mukaan maanpinnan alapuolelle, esimerkiksi ojaan tai kuoppaan

5. Palvelualuekohtaiset linjaukset (kunnan linjausten mukaisesti)

Varhaiskasvatus

- Varhaiskasvatus toimii supistetusti, jos vanhemmat pystyvät pitämään lapset kotona (viestintä huoltajille)
- Kunta järjestää hoidon niille lapsille, jotka hoitoon tuodaan
- Henkilöstömitoituksessa noudatetaan lakisääteisiä varhaiskasvatuksen mitoituksia
- Lapset pidetään sisätiloissa

Perusopetus ja koulut

- Lähiopetus voidaan keskeyttää tai aloitusaikaa siirtää tilanteen mukaan
- Oppilaat pidetään sisätiloissa
- Huoltajille viestitään tilanteesta Wilman kautta
- Huomioidaan myös aamu- ja iltapäivätoiminta
- Huomioidaan koulukuljetukset ja viestintä

Muut palvelut

- Kirjastot, liikuntapaikat ja asiointipalvelut voidaan sulkea tai niiden toimintaa rajoittaa
- Toimistotyö siirretään mahdollisuuksien mukaan etätyöksi

6. Palveluiden jatkuvuus

Tilanteessa varaudutaan häiriöihin:

- Henkilöstön poissaolot (liikkumisrajoitteet, joukkoliikenne)
Toimitus- ja ruokahuollon viiveet
- Asiakaspalvelun kuormittuminen

Esihenkilöt:

- Priorisoivat keskeiset tehtävät
- Huolehtivat henkilöstön riittävydestä
- Tekevät tarvittaessa nopeita toiminnan supistuksia

7. Turvallisuusohjeet

- Havaitusta lennokista tai epäilyttävästä toiminnasta ilmoita hätänumeroon 112
- Älä lähesty epäilyttävää kohdetta tai mahdollisia räjähteitä
- Noudata viranomaisten eristys- ja suojausohjeita
- Mikäli räjähdys tai onnettomuus tapahtuu:
  - Siirry suojaan
  - Vältä aluetta
  - Odota viranomaisten ohjeita

8. Viestintä

- Seuraa viranomaisviestintää (esim. 112 Suomi, Yle, viranomaiset)
- Noudata kaupungin sisäisiä ohjeita
- Henkilöstö ei anna julkisia lausuntoja ilman lupaa
- Esihenkilöt vastaavat oman yksikkönsä sisäisestä tiedottamisesta

9. Psykososiaalinen tuki

Tilanne voi aiheuttaa huolta ja epävarmuutta:

- Keskustele esihenkilön tai työyhteisön kanssa
- Tarvittaessa hyödynnetään työterveyttä ja kriisitukea
- Huomioi erityisesti lasten ja nuorten turvallisuuden tunne

10. Toiminnan palauttaminen

Kun vaaratiedote päättyy:

- Toiminta normalisoidaan hallitusti
- Viestitään asiakkaille ja henkilöstölle
- Arvioidaan toiminnan vaikutukset ja kehittämistarpeet

11. Yhteenveto (henkilöstölle)

- Siirry sisätiloihin ja vältä liikkumista
- Noudata viranomaisohjeita
- Jatka työtehtäviä mahdollisuuksien mukaan
- Päiväkodit ja muut kriittiset palvelut pidetään toiminnassa
- Ilmoita esihenkilölle, jos et pääse töihin